

ERRATA K DIPLOMOVÉ PRÁCI „Škála pro měření generativity – tvorba a ověření psychometrických charakteristik“

Vždy je uvedená strana a odstavec, kde byla gramatická chyba. Uvádím i celé věty – pro pochopení kontextu. Uvádím celé odstavce – pokud bylo vícero chyb.

V práci bylo chybně užito na vícero místech a opraveno: de St. Aubin, Lickertově škále, Generativity behavior checklist

Str.: 4, odst.: 1, „pro české prostředí“; „Zaměřujeme se jak na teoretické zakotvení generativity“

Str.: 4, odst.: 2, „psychometrické charakteristiky“

Str.: 7, odst.: 3, „Je specifické tím, že není ohraničené zjevnými biologickými hranicemi (jako např. narození a smrt) (Millová, 2016). S ohledem na nejednoznačnost definice střední dospělosti chronologickým věkem je střední dospělost vymezena na základě vývojových úkolů“

Str.: 8, odst.: 2, „Čtvrtá kapitola se zaměřuje na nástroje měřící generativitu, které vyvinuli McAdams s de St. Aubinem (1992) – *Loyola Generativity Scale* (LGS) a *Generativity Behavioral Checklist* (GBC)“

Str.: 10, odst.: 1, „První teorii generativity můžeme zaznamenat již u *Platóna*,“

Str.: 11, odst.: 2, „Tyto pocity náročného naplňování generativity mohou vést až k frustraci, kdy se obrací v opak generativity, tedy že člověk není schopen po sobě nic zanechat, anebo až *sebebohlčení* (zabývání se pouze sám sebou)“

Str.: 12, odst.: 2, „Kotre vnímá generativitu jako celoživotní proces a na rozdíl od Eriksona se ji rozhodl dělit na **4 typy generativity**.

- Prvním typem je *biologická generativita* – za objekt generativity považuje novorozené dítě a vše spjaté s reprodukcí, což zahrnuje zplodění, odnošení, a nakonec porod nového jedince.“

Str.: 13, ods.: 2 „*zapojení*, tedy aktivní přístup k sobě a k druhým, a *zahrnutí*, tedy rozsah poskytované péče. Pro lepší orientaci připojujeme tabulku stylů“, „zajímají se o aktuální dění a umějí vhodně rozložit. péči o sebe i o druhé“

Str.: 15, odst.: 1, „(McAdams & de St. Aubin, 1992; de St. Aubin & McAdams, 1995; McAdams, 2013)“

Str.: 16, odst.: 1, „Pátou dimenzí je již zmiňovaný *generativní závazek*“

Str.: 16, odst.: 2, „avšak existence jedné složky nezaručuje paralelní výskyt té druhé.“

Str.: 17, odst.: 1, „Období střední dospělosti je charakterizováno širokým věkovým rozsahem, různorodostí sociálních rolí, životních úkolů i událostí. Je velmi variabilní a přináší nejen mnoho zisků, ale i ztrát, a zároveň mnoho protikladů (Baltes, 1987). Někteří autoři je charakterizují jako období zranitelnosti i odolnosti nebo rovnováhy a období s vlivem na stáří“

Str.: 17, odst.: 2, „Švancara (1986) uvádí, že periodizace reflektuje konkrétní kulturní prostředí, ve kterém vzniká“

Str.: 18, odst.: 2, „Krom samotného vzhledu musíme brát v potaz i změny hormonální, které se týkají primárně žen. Nástup období *menopauzy* okolo 49.–51. roku¹¹, se kterým souvisejí krom ukončení činnosti vaječnicků i změny fyzické – např. bolesti kloubů, návaly horka, vyčerpání nebo úbytek

Str.: 18, pozn. pod čarou.: ¹ Jedná se o průměrný věk nástupu menopauzy u českých žen.

vápníku v kostech, dále pak psychické změny projevující se změnami nálad, úzkostmi a depresemi (Kolařík, Halaška, Feyreisl, 2011; Thorová, 2015). U mužů se zase projevuje úzkost z poklesu sexuálních aktivit (Jaques, 1965). Což je spojeno s tzv. *andropauzou*, kdy dochází ke snížení hladiny testosteronu. To má právě vliv na sexuální oblast jako např. na erektilní dysfunkci“

Str.: 18, odst.: 3, „V rámci psychických změn se jedinec vyrovnává s nástupem stáří, dospíváním dětí anebo smrtí rodičů“

Str.: 18, odst.: 4 „Millová (2016) ale podotýká, že oproti stáří jsou emoce stále ještě poměrně variabilní. Sebehodnocení je již stabilní, svou energii soustřeďují převážně na“

Str.: 19, odst.: 2 „Baltes (1997) popisuje změnu interakce mezi biologickou a kulturní oblastí člověka ve středním věku. Popisuje tři typy procesů – prvním je tzv. *biologická plasticita*, jedná se o změny fyzické a biologické spojené se stárnutím. Druhým typem je *potřeba kultury*, která se zvyšuje, protože nám pomáhá vyrovnat se se znaky stárnutí. “

Str.: 19, odst.: 3, „Vágnerová (2007) podotýká, že za stabilitu osobnostních rysů“

Str.: 20, odst.: 2 „a dotyčný z toho může mít negativní pocity. Zároveň je nutná restrukturalizace vztahu s partnerem, ale i nová organizace volného času“

Str.: 21, odst.: 2, „Asi nejznámějším pojmem u laické veřejnosti, který se pojí se střední dospělostí, je tzv. *krize středního věku*. Tento termín přinesl do povědomí odborné terminologie Eliot Jaques (1965) a vnímá tuto událost v životě jako jeho běžnou součást, protože dospělý člověk si začíná uvědomovat svou smrtelnost. Zároveň Říčan (2004) pozoruje příčinu krize ve skutečnosti, že veškeré podstatné události života má již jedinec za sebou, např. ukončení vzdělání, svatba, první zaměstnání, založení rodiny atp. a rozmyšlí se nad tím, zda bylo jeho konání v životě dobré a mělo nebo má smysl v něm nadále pokračovat. Pohled na krizi středního věku mezi odborníky není jednotný, ale všichni se shodují na tom, že jedinec prochází mnoha životními změnami. Millová (2016) dodává, že člověk se vyrovnává s tím, co dokázal a jaká je jeho budoucnost, ale i s tím, co se od něj očekává a jaká jsou očekávání společnosti.“

Str.: 21, odst.: 2, „(například McAdams a de St Aubin (1992), Kotre (1996) nebo Schoklitschová s Baumannem (2011)), se shodují na tom“

Str.: 22, odst.: 3, „mladí dospělí (22–27), středně dospělí (37–42) a starší dospělí (67–72).“

Str.: 22, odst.: 4, „Keyes a Ryffová (1998), kteří také zkoumali rozdíly v generativitě, svůj výzkum cílili na oblast *generativního jednání*, *generativního závazku* (pomoc ostatním, občanská angažovanost) a *vnímání vlastní generativity*. Výzkum provedli na stejných věkových kategoriích (mladá – 25–39, střední – 40–49 a starší – 60–74).“

Str.: 23, odst.: 3, „Přesto však Peterson & Klohnenová (1995) uvádějí, že generativita se nejvíce projevuje právě ve střední dospělosti, neobjeví se ovšem z čista jasna. Jedinci, již jsou generativní ve střední dospělosti, mají ve své anamnéze náznaky prosociálního chování nebo víru v dobrotu lidstva už v dřívějším věku. A samozřejmě vykazují jistou zralost. Například na rozvoj generativity v dřívějším věku má vliv autoritativní styl výchovy, jelikož rodiče s tímto výchovným stylem vedou své potomky k zapojení do společenského soužití a jeho činností.“

Str.: 24, odst.: 1, „Všeobecně v kolektivistických kulturách je zvýšený důraz na povinnost pomáhat ostatním (i z důvodu zvýšeného společenského tlaku), avšak i v individualistických kulturách je od členů jejich společnosti vyžadována nápomoc a zájem o společnost (Cheng, 2009).“

Str.: 24, odst.: 3, „od 18 do 25 let“

Str.: 25, odst.: 1, „Některé studie naznačují, že existují *mezirasové rozdíly v generativitě*; ta je statisticky významně vyšší u Afroameričanů (Cole & Stewart, 1996; Hart et al., 2001; Jones & McAdams, 2013).“

Str.: 25, odst.: 3, „,, podporují tím nejen generativní myšlení, ale i generativní chování. Generativní chování nebo jednání se nejčastěji projevuje přes činnosti ve farnosti či jiné komunitě. Zároveň spiritualita nebo religiozita velmi ovlivňuje přístup ke generativitě i její vývoj v dospělosti (Dillonová, Wink, Fayová, 2003; Dillonová, Wink, 2004).“

Str.: 25, odst.: 4, „McAdams a de St. Aubin (1992)“

Str.: 26, odst.: 2, „Zároveň je nutné odkázat i na Gilliganovou (2001), která kritizovala vývojové teorie vystavěné na mužském pohledu a nezahrnující ženský vývoj, který je specifický v péči o druhé. Pokud tedy byly v rámci zkoumání generativity zohledněny aspekty zohledňující tuto rozdílnost, výsledky se lišily,“

Str.: 27, odst.: 1 „Generativita“

Str.: 27, odst.: 2 „Erikson (2015) ve své teorii vždy prezentuje určitý psychosociální konflikt. Podaří-li se jej“, „intimity vs. Izolace“, „představit jako naprosté zaujetí sebou samým: jakékoliv obohacování společnosti, jak je definuje generativita, se naprosto vytrácí. Další z forem stagnace je *sebeabsorbce*, tedy naprosté zahlcení sebou samým. Bradleyová (1997) dodává, že třetí formou je tzv. *požitkářství*, tedy jedinec se chová sobecky, jako by byl dítě.“

Str.: 28, odst.: 3 „Co je podstatné: komunální narcista, vzhledem k vysoké míře zájmu o sebe i o okolí, nadhodnocuje nezbytnost svého konání pro komunitu“, „Tento typ narcismu nevyplývá ze zranitelnosti, ale z otevřenosti novým zkušenostem a zájmu o osobní růst (Wink, 1991), proto bylo v rámci jejich výzkumu zjištěno, že v pozdní dospělosti tento typ narcismu pozitivně koreluje s generativitou.“

Str.: 29, odst.: 1, „. (Millová et al., 2018)“

Str.: 29, odst.: 3, „Měří ji buďto jako celek a jsou součástí rozsáhlejších dotazníků, anebo jsou zaměřené na určitou dimenzi (Dunkelov & Harbke, 2016; pro přehled Millová & al., 2018). V rámci této práce se zaměříme pouze na dvě z nich, a to *Loyola Generativity Scale* a *Generativity Behavioral Checklist*², které hodnotí konkrétní dimenze generativity. Autoři těchto škál, McAdams a de St. Aubin (1992), pracují se sedmidimenzionálním modelem generativity, který je blíže popsán v kapitole 1.6.“

Str.: 30, odst.: 1, „Likertově škále“

Str.: 30, odst.: 2 „Tyto položky souvisejí spíše s negativním nebo sobeckým jednáním a odrážejí opak generativního jednání. Inventář se zaměřuje na generativní jednání participantů v uplynulých dvou měsících a na tříbodové Likertově škále (0 = nechoval/a, 1 = jednou a 2 = více než jednou) vyjadřují své chování během této doby.“

Str.: 31, odst.: 2, „obsahovaly respondenty ve věkovém rozmezí od vysokoškolských studentů přes mladou a střední dospělost až po seniorskou populaci. Věkové rozpětí je poměrně široké – nejmladšímu participantovi bylo 18 let a nejstaršímu 93 let. Tímto výzkumníci pokryli všechny věkové kategorie generativity. Genderové složení souborů má větší zastoupení žen (nejvíce žen je v prvním

datovém souboru – 71,4 %, jedná se o nejmladší věkovou kategorii) a nejvíce vyrovnané rozložení je v datovém souboru 5 a 6, kde se jednalo o starší respondenty. Celkově se zapojilo 1259 respondentů“

Str.: 33, odst.: 3, „McAdamse a de St. Aubina (1992) spočívá v silném zaměření na kulturní požadavky jakožto jednu z částí generativity. Což, jak uvádí McAdams (2013), reflektuje určité společenské normy, které jsou spojené s určitým věkem a jistými kulturními očekáváními. Ačkoliv tento model je značně tvárný a každá generace si tvoří vlastní požadavky na generativní chování, kulturní požadavky jsou předávány transgeneračně a podléhají změnám kulturního kontextu (de St. Aubin, 2004). Co zde naznačujeme, je zmíněno již v kapitole 3.2 – kulturně je škála LGS vázaná na USA“

Str.: 33, odst.: 4, „Škála GBC odkazuje na generativní činnosti, které nemusejí být kulturně přiléhavé“

Str.: 37, odst.: 2, „Jako pozitivní událost uvedla jedna participantka pomoc studentům na Erasmu po revoluci v roce 1989, jiní se pohybovali v oblasti sociální práce nebo neziskové organizace“

Str.: 38, odst.: 1 „práce“

Str.: 44, odst.: 3, „podtržené“

Str.: 45, odst.: 1, „Výroky jsme do dotazníku vkládali následující metodou: z každé oblasti byl vždy vložen jeden výrok a v případě, že by byly blízko u sebe výroky pozitivně laděný a negativně laděný, byl by jeden z nich přesunut na jiné místo v dotazníku“

Str.: 48, odst.: 1 „V rámci formuláře byli účastníci informováni o záměru diplomové práce, tedy že se jedná o pilotní výzkum“

Str.: 48, odst.: 2 „nevešli“

Str.: 48, odst.: 3 „uváděli“

Str.: 53, odst.: 1 – 3, „Přestože reliabilita testu měřená pomocí Cronbachova α byla uspokojivá, rozhodli jsme se pro druhé kolo položkové analýzy, jež ukázalo stabilitu škály bez položek, které dotazníku snižovaly vnitřní konzistenci.

V rámci opakované položkové analýzy, která proběhla po vyřazení jmenovaných položek, jsme zjistili uspokojivé hodnoty obtížnosti. Žádná z položek neměla hodnotu menší než 0,1 a větší než 0,2. Hodnota RIR též nabývala uspokojivých čísel, přesto položky P13 (RIR 0,17), P15 (RIR 0,12), P24 (RIR 0,17), P29 (RIR 0,18) a P30 (RIR 0,15) měly hodnoty pod 0,2. Položky jsme se rozhodli již nevyřazovat a budou předmětem diskuse.

Cronbachovo α činí 0,802 Intervalem spolehlivosti (0,766-0,835). Nabývá tedy hodnoty vyšší než 0,7, a to můžeme považovat za uspokojivé. McDonaldovo Ω mělo hodnotu 0,66. (Omega Hierarchical: 0,66, Omega H asymptotic: 0,75, Omega Total 0,88). To vypovídá o tom, že v rámci této škály není 1 nadřazený faktor. Schmidty-Leimanovy faktorové náboje byly odhadnuty metodou maximální věrohodnosti (maximal likelihood), protože minimalizace reziduí nekonvergovala.“

Str.: 56, odst.: 1 „generativitu“

Str.: 56, odst.: 2 „postihli“, „rozšiřují“

Str.: 56, odst.: 3, „Největší rozdíly v generativitě se projevují právě ve střední dospělosti, kdy jsou ženy považovány za více generativní než muži“

Str.: 56, odst.: 4, „tohoto“

Str.: 57, odst.: 2, „Stagnace jednak brání překonání sedmého stádia a za druhé jedince brzdí v seberozvoji a přijímání měnícího se světa (Erikson, 2015). Generativita stejně tak nemusí být zaměřená jen na společnost, ale i na sebe sama a působit sobecky. Jak popisuje Kotre (1996), touha po symbolické nesmrtnosti může hraničit až s obsesí. Proto někteří autoři rozvíjejí teze o souvislosti mezi generativitou a narcismem.“

Str.: 57, odst.: 3, „Dle původní validizační studie všechny tři metody významně korelují s LGS. Ale Millová a kolegové (2018) prokázali významné vztahy pouze ve škálách Gen-Current a Gen-Life (výjimkou byla subškála měřící Ekologickou generativitu). Gen-Parental nijak významně nekorelovala s LGS. Navíc subškály nemají vyrovnaný počet položek. (Millová et al., 2018).“

Str.: 57, odst.: 4, „Podle de St. Aubina (2004) si každá kultura určuje, jaké je vhodné generativní chování pro určitý věk, proto u LGC a GBC hrají tak významnou roli kulturní požadavky předávané z generace na generaci. Kruse a Schmitt (2012) tvrdí, že toto transgenerační předávání požadavků je značně narušené v postkomunistických zemích. Proto se Millová et al. (2018) domnívají, že položky 5, 9 a 11 souvisejí se sociokulturním kontextem v USA, který se značně liší od českého prostředí.“

Str.: 58, odst.: 2, „zaznamenávali“, „volbou výroků potenciálně znevýhodňujících jedince, kteří jsou bezdětní nebo nemají žádné děti ve své širší rodině, jelikož je prokázán“

Str.: 58, odst.: 3, „Vyřadili jsme 7 položek. 4 položky“

Str.: 58, odst.: 5, „položek měla položka P19“, „problematická už v rámci“

Str.: 59, odst.: 1, „Cronbachova α s hodnotou 0,802 s 95% Intervalem spolehlivosti (0,766, 0,835). Nabývá tedy hodnoty vyšší než 0,7 a to můžeme považovat za uspokojivé. McDonaldovo Ω mělo hodnotu 0,66.“

Str.: 59, odst.: 2, „Cílem“, „PhDr. Kataríny Millové, Ph.D.“

Str.: 60, odst.: 2, „rozvoj těchto konceptů.“

Str.: 60, odst.: 4, „nástrojům měřícím generativitu se zaměřením na metody LGS a GBC a porovnávali“

Str.: 60, odst.: 6, „škál, které nemohou zohlednit veškeré její aspekty. V rámci naší práce jsme se snažili všechny tyto aspekty brát v potaz, a tak jsme se pokusili vytvořit pilotní studii pro tento jedinečný koncept, který bere ohledy na všechny zmíněné body. Rádi bychom tuto studii více rozpracovali i v budoucnu“

V práci bylo chybně užito na vícero místech a opraveno: de St. Aubin, Lickertově škále, Generativity behavior checklist

